

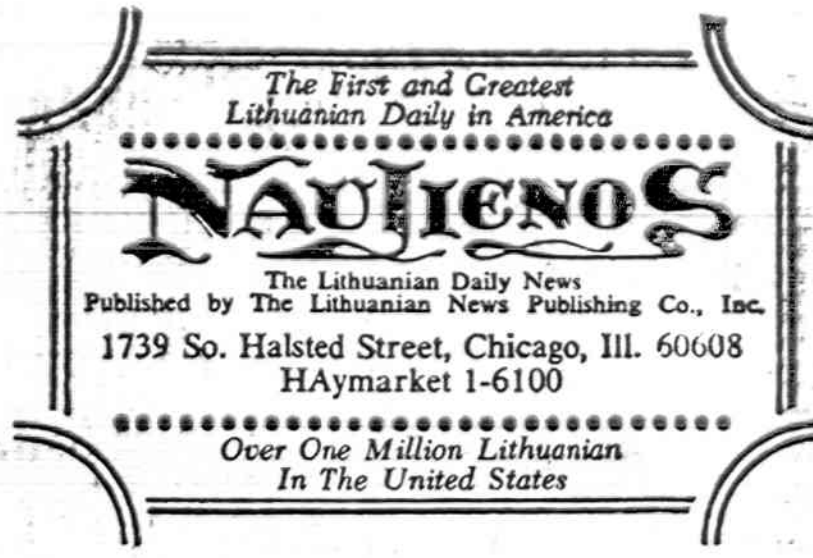

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians
In The United States

VOL. LXVI

Price 20 c.

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Wednesday, October 24, 1979

Nr. 247

- VOKIETIJA TURI SUSIJUNGTI, - SAKO HUA

ČEKOSLOVAKIJOJE PRASIDĖJO ŠEŠIŲ DISIDENTŲ BYLA

PARUŠIAMIEJI DARBAI TESESI SEPTYNERIUS
METUS, YRA DAUG SUIMTŲ

PRAHA, Čekoslovakija. — desnis žmonių skaičius sekti bylą, tai ten nebūtų vietos. Ne tik teismo salė nedidelė, bet ir teismo koridorius nedidelis, visas nešvarus, apdulkėjęs. Be jau minėtų dviejų asmenų, teisiamas 33 metų dantų gydytojas Vaclav Banda, 54 metų Otto Bednarova bei Jan Dienstbier; buvusi žurnaliste, 42 metų Dana Nemcova, vadovaujanti katalikams disidentams.

Ruošiami teismai ir kitiems čekų disidentams, bet tuo tarpu teismo dienos dar nepaskirtos. Pats didžiausias nusikaltėlis yra 43 metų teatro veikalo autorius Vaclav Havel. Kaip savo laiku kareivis Hašekas kritikavo karo kariškos vyriausybės nevykusius patvarkymus, tai ši kartą teatro veikalo autorius Havel panašiai padarė. Vyriausybė negalėjo pakęsti kandžios Havelio kritikos.

NELEIDO UŽRASyti TEISMO EIGOS

Antrasis kaltinamasis yra 38 metų amžiaus inžinierius Peter Uhl. Skelbiamas oficialios statistikos duomenimis jis labai lengvai galėjo įrodyti, kad tie patys inžinieriai ir darbininkai, laisvai dirbdami, be jokių prižiūrėtojų, geriau ir pigiau padaro reikalingas prekes. Uhl paskelbė labai daug tikslų duomenų. Už minėtų duomenų skelbimą jis ir apkaltintas.

Pacijoje bylos pradžioje teismas uždraudė inžinieriaus Uhl žmonai užrašinėti pastabas apie teismo eigą. Teisme ji nepratarė nė vieno žodžio. Ji tik norėjo kelias notas padaryti. Bet vis vien teismo pirmininkas įsakė ją ir kitus išvesti iš salės.

MOTERIS SUDĖJO Į AUTOMOBILIUS

Pradžioje teisme buvę policijos pareigūnai suimtas moteris išstardė ir paleido, bet netrukus jas ir vėl suėmė. Inžinieriaus Uhl žmona Ana Sabatova, vietoj grįžti namo, vėl grįžo į teismo salę.

Šie disidentai priklauso tai grupei, kurie pernai pasirašė „Chartiją-77“ — žmogaus teisių manifestą, protestuodami prieš valdžios neteisėtumą ir jos pastangas neduoti piliečiams laisvai išsireikšti.

BYLĄ SEKA APIE 100 ŽMONIŲ

Disidentų bylos sekti susirinko apie šimtas čekų, kurie nori matyti, kaip tų disidentų byla eina ir ko galima iš jos laukti. Teismo posėdis vyksta nedidelėje salėje. Jeigu norėtų di-

Gera žinia turintiems kataraktą

Minnesotos universiteto Akių klinikos profesorius dr. Malcolm A. McCannel savo pranešime spaudai Chirurgų suvažiavimo metu McCormick Place, Čikagoje, pareiškė, kad jau išbandytas naujas būdas akių kataraktos operacijoms. Katarakta apserga vyresnio amžiaus asmenys ir ta padėtis reikalauja sudėtingos operacijos. Tokių operacijų JAV per metus būna nuo 80,000 iki 100,000.

Naujuoju operacijos būdu akis įmontuoja 5 milimetrų elastingą lęšį. Pradėjus šias operacijas prieš keletą metų, buvo daug komplikacijų, kurių skaičius dabar yra žymiai mažesnis. Naująją procedūrą tyrinėja Maisto ir vaistų administracija.

Maskva taikosi prie naftos

TOKIJO, Japonija. — Japonijos tarptautinės politikos specialistai priėjo nuomonės, kad Sovietų Sąjungos karo vadai ir politikai taikosi prie Persijos ir jos įlankos naftos. Sov. Sąjunga leidžia tūkstančius milijonų karui laivams, agentams ir kitoms priemonėms stebėti prie Iraną ir Persijos įlankos naftos. Rusai stiprina savo karą jėgas Jemene. Rusai gali turėti pakankamai karių įsiveržti į Saudi Arabijos naftos versmes.

Japonai yra susirūpinę Persijos versmų likimu, kad jiems nebūtų užkirsta nafta iš dabartinių Kuveisto sričių. Japonai mano, kad Sov. Sąjungos karių išėjimas Kuboje yra surištas su naftos (mineralinio aliejaus) transporto keliais, iš Persijos įlankos.

Sovietų Sąjunga planuoja grobti naftos versmes, nes neturi dolerių mokėti brangias sumas už naftą.

Atrodo, kad respublikonai pramonininkai yra linkę remti buvusį kino artistą Ronald Reagan prezidento pareigoms.

RINKIMAI SUKRĖTĖ POLITINĖS TURKIJOS NUOTAIKAS

NAUJAS PREMJEAS TURS NEDIDELĘ
PERSVARĄ ATSTOVŲ RŪMUOSE

ANKARA, Turkija. — Prieš savaitę įvykusieji rinkimai sukrėtė visą Turkiją, nors didelių pakaitų tuo tarpu niekas Turkijoje nesitiki. Atsistatydinus premjerui Bulent Ecevit, bijota radikalių pakaitų, bet dabar susidaro įspūdis, kad tos pakaitos, eis demokratinėse institucijose. Premjeras Ecevit buvo labai priešinąs terorui, prieš sauvale pasisakė ir S. Demirel.

Dabar jau paaiškėjo, kad Turkijos demokratai, iš renkamų 50 senatorių, laimėjo 32 vietas. Senate šis laimėjimas užtęks naujiems projektams praversti.

Atstovų Rūmuose yra 227 atstovai. Demirel Atstovų rūmuose turės tik 2 atstovų daugumą. Jeigu turėsime galvoje, kad Ecevit vadovaujama respublikonų partija neturėjo nė 2 atstovų daugumos, tai premjero Demirel padėtis šiuo atžvilgiu bus žymiai stipresnė.

Premjeras Ecevit valdė kraštą tik 21 mėnesį. Per tą laikotarpį įvyko kelios labai kruvinos riaušės. Susidarė įspūdis, kad ta pati tikybininkų fanatikų banga, vartojusi prievartą Iran, persimetė į Turkiją ir bandė prievarta primesti savo valią, bet taip neįvyko. Premjeras naudojo kariuomenės dalinius tvarkai atstatyti, kai policija nepajėgė nurašinti moderniais ginklais apginkluotų gaujų.

Premjeras Ecevit paskelbė karą stovi visame Irano pasienyje, kad Irano mulos ir jų agitatoriai nepersimestų į Turkiją ir pradėtų nerimą. Ecevit valdomis mėnesiais žuvo 2,100 žmonių riaušių metu.

DEMIREL NETURETŲ GĄSDINTI

Lietuviai neturėtų bijoti premjero S. Demirel. Reikia turėti

KANCLERIS BANDĖ SUŠVELNINTI KINIJOS PREMJERO PAREIŠKIMĄ

HUA GUOFENGAS APLANKYS SEPTYNIS MIESTUS,
SESTADIENĮ IŠSKRIS Į ANGLIJĄ

BRUHL, Vokietija. — Kinija pritaria Vokietijos sujungimui, oficialiame bankete pasakė Kinijos premjeras Hua Guofengas.

Kinijos premjeras jau du kartus susitiko su aukštais Vokietijos pareigūnais, bet pirmadienio vakarą Augustusburgo pilyje vokiečiai surengė banketą Kinijos premjerui pagerbti. o Hua turėjo progos pasakyti vokiečiams šiltą žodį.

Dabar Vokietija yra dirbtinai padalyta, — pareiškė premjeras. — Taip negalės ilgai pasilikti. Jeigu norima taikos, tai Vokietija pirmą turi būti apjungta.

Visiems buvo aišku, kad premjero Huo pareiškimas buvo stiprus bakstelėjimas pokarinei Sovietų Sąjungos užsienio politikai.

Pasaulio taikai gresia nerimas valdyti pasaulį, — pareiškė premjeras Hua. Šitie Kinijos premjero pareiškimai labai šilčiau buvo sutikti ne tik į banketą sukvietusių žmonių, bet jie nušakabėjo per visą V. Vokietiją.

Rytų Vokietijos vyriausybė yra pati glaudžiausioji Sovietų Sąjungos bendradarbė, — pareiškė Rytų Vokietijos kontroliuojama žinių agentūra. Jai sunku suprasti, kaip galima sujungti dvi Vokietijas.

V. Vokietijos kancleris Helmut Schmidt, sėdėdamas greta Kinijos premjero, jam plojo kartu su visais, kai jis išdėstė Kinijos vyriausybės pageidavimą apie reikalą sujungti abi Vokietijas. Jis pareiškė ištikimimą, kad abiejų Vokietijų gyventojai taip pat pritaria tam sumanymui. Bet kancleris Schmidt rado reikalo Kinijos premjerui priminti, kad visas šitas Vokietijos sujungimo klausimas yra susijungtas su tarptautinėmis sutartimis.

Vokietijos kancleris žinojo, kad keliamas viešumon karštas klausimas, galis turėti tarptautinės reikšmės. Jis tuojau padarė pastabas apie pasirošimus Europos taikai ir vedamus įvairius pasirošimus, bet pridėjo, kad geri bei draugiški Vokietijos ir Kinijos santykiai negali būti nukreipti prieš trečiąją valstybę. Visiems buvo aišku, kas ta trečioji valstybė.

Kinijos premjeras jau du kartus pasimatė su Vokietijos kancleriu ir aukštais pareigūnais, bet jis tikisi dar kartą su jais susitikti.

Premjeras Hua planuoja aplankyti septynis didžiausius Vokietijos pramonės centrus. Manoma, kad Kinijos premjeras užsakys Vokietijoje visą eilę Kinijai reikalingų masinų.

Šeštadienį premjeras Hua rengiasi išskristi į Angliją, kur planuoja pasimatyti su premjere ir atsakingais pramonės pareigūnais. Iš Anglijos premjeras Hua rengiasi sustoti Italijoje pasitarti su vyriausybės žmonėmis ir aplankyti pramonės centrus.

Darbo unių galią apriboja JAV teismai

Greitai baigsis darbo unių judėjimas, kokiį šiandien mes turime. Mūsų priešai — unių niekintojai — jau peržengė reformų ribas. Taft-Hartley ir Landrum-Griffin įstatymai mus silpnina. Bet mes galime egzistuoti. Tačiau mūsų advokatai mums sako, kad darbininkų judėjimas, kokiį dabar mes pažįstame, pagal ruošiamus naujus nuostatus negalės toliau egzistuoti, — pareiškė A.E. Barkan, AFL-CIO politinis direktorius. 1978 m. Illinois konferencijoje Rosemonte.

Prieš unių taip pat veikia Right-to-Work organizacija. Šiuo metu neribotos unių galios stabdžiu reikia laikyti teismus, kurie baudžia unių vadus už fondų įkvėpimą bei už prasielkimą su nuostatais.

Laukiama daugiau pakaitų, kai sekanti mėnesį atsistatydins AFL-CIO prezidentas George Meany.

Priėmė senatoriaus C. Percy pataisą

Senato Užsienių santykių komitete, svarstant SALT II sutartį, kilo neaiškumai, ar JAV turi teisę aprūpinti NATO sąjungininkus ginamaisiais atomiais ginklais. Sen. Charles H. Percy (R., Ill.) pasiūlė tą teisę įrašyti į minimą sutartį, neprasant Sov. Sąjungos ta teisę pripažinti. Senatoriaus Percy pataisą priėmė visi 14 to komiteto narių.

Sen. Richard G. Lugar (R., Ind.) ir sen. John Glenn (D., Ohio) buvo pasiūlę stipresnį išsireikšimų pataisą, bet jos buvo atmestos.

Fordo darbininkų unija didiele balsų dauguma patvirtino naują darbo kontraktą trims metams. Visi džiaugiasi, kad gali apsieiti be streiko.

Kalifornijos gubernatorius Edmund (Jerry) Brown negali prisipažinti nė vieno įtakingesnio demokrato kad siūlytų jį kandidatui prezidento pareigoms.

Sov. Sąjungos propagandos agentūra giriasi, kad jiems pavyko sustabdyti žmogaus senėjimo procesą, bet jie negali įrodyti. Reikia laukti bent 50 metų.

Hua Guofengas buvo Mao Čungto filosofijos šalininkas, o vėliau keliis metus buvo Lenino politikos šalininkas. Paskutiniiais metais tapo Karolio Markso pasekėju. Jis niekad nebuvo Stalino pasekėjas. Vokietijoje jis norėtų nuskristi į Treves miestelį, kuriame K. Marksas gimė ir augo. Kancleris Helmut Schmidt prižadėjo jam padėti tą miestelį pasiekti.

Dešimties savaitių St. Bernardo veislės šunytis, prapratęs prie virvės, mokomas padėti nelaimėn patekusiems žmonėms.

KALENDORELIS

Spalio 24: Nunilė, Antanas K., Gluoda, Gedgaile, Valmantas, Daugalis.

Saulė teka 7:12, leidžiasi 5:58.
Oras šiltesnis — 50 laipsnių.

DR. VYTAUTAS DARGIS SVEIKINA LIET. BENDRUOMENĖS ATSTOVUS

Šių metų spalio 20 d. vakarą Lietuvių Tautiniuose namuose dr. V. P. Dargis, JAV Lietuvių Bendruomenės (R) centro valdybos pirmininkas, šitaip pasveikino penkmetį minintius Bendruomenės atstovus:

Dvasiskija, aukštieji svečiai ir visi geros valios sesės ir broliai bendruomenininkai!

Turėdamas garbės pravesti šį akademinį minėjimą mūsų 5 metų sukakties ir kovingo gyvavimo tęstinumo, noriu trumpai pasidalinti su jumis, mieli sesės ir broliai lietuviai, keliomis mintimis šiuo baigiamuoju žodžiu:

Po šios gražios akademinės dalies programos, ponios Smetonienės skambinimo ir miesto prezidento Smetonos anūko Vytauto Smetonos kalbos, kyla mūsų mintys klausimas: Kodėl gi esame mes atskilę nuo kitos Lietuvių Bendruomenės dalies, kodėl skilimas įvyko? Dvi Bendruomenės tremtyje (kiekvienam iš mūsų aišku!) yra mažiausia nesupratimas, arba kieno pikta valia, kuri šį skilimą skatina ir išlaiko! Kokia gi, pirminė priežastis? — lauzo sau galvą ne vienas geros valios neutralus lietuvis tremtinys.

Pirminė priežastis — buvęs pogrindžio sąjūdis Lietuvoje (Lietuvių Frontas), išsididžiavęs didvyriškai kovojęs su mūsų tėvynės okupantais Lietuvoje, atsidūręs tremtyje, užuot toliau kovojęs prieš okupantų vienybėje (Kartoju, "vienybėje su visais lietuvišiais"), staiga degeneravosi ir nukreipė visas kovingas pastangas ir tarpusavio varžytines dėl pirmavimo ir užurpavimo visų vadavimų veiksmų, paneigdamas (geriau sakant, tiesiog ignoruodamas ir pasmerkdamas) kitų tremties lietuvių ir jų junginių nuomones, tuo ardydamas demokratinio principus mus prigladusioje demokratinėje šalyje. Ar galėtų būti didesnis politinis nesiorientavimas ir partinis šovinizmas?!

Mūsų pirmasis Lietuvos respublikos prezidentas Antanas Smetona savo raštuose pabrėžė: "Jei sveika yra rodyti mūsų tautai gerieji darbai, tai lygiai yra naudinga kelti aikštėn jos netikę, peikimo verti gyvenimo pasireiškimai. Juk norint gydyti kūnas, reikia pažinti jo ligą. Todėl norėdami keltis iš nupuoli-

mo, privalome pažinti savo ydas, kad galėtume nuo jų atsikratyti!" Todėl mes, Reorganizuota JAV Lietuvių Bendruomenės dalis, ir bandomė pozityviai kelti aikštėn mūsų bendruomenės ydas. Connecticuto valstijoje užsiregistravusi JAV Lietuvių Bendruomenės dalis ("barzdukių" frontininkų užgožta ir kontroliuojama!) yra priversta "nematyti ir negirdėti" tyruose šaukiančio mūsų balso! Žinoma, ir ant politinės tvoros besėdį mūsų politinio veikimo karjeristai irgi "nemato ir negirdi", užuot mums padėję suvienyti Lietuvių Bendruomenę.

Bet nereikia nusiminti. Pragydiuoliai jau ryškėja: Vlikas tinkaami susitvarko, taipgi ir Alta (dar liko keletas frontininkų, diriguojančių Trojos arklių). Ateina ir tinkamo atgimimo ir persitvarkymo laikas ir JAV Lietuvių Bendruomenė. "Atėis ožka prie vežimo", kaip sena lietuviška patarlė sako, "ir paprašys šieno" (kuris yra būtinas visiems lietuviams, kovojantiems tremtyje dėl Lietuvos laisvės ir valstybės nepriklausomybės atstatymo). Nežiūrint mūsų tvirtos ir bekompromisinio nusistatymo per penkerius praėjusius egzistavimo metus, mes esame visuomet pasiryžę sueti ir dialogą su mus ignoruojančiais Connecticuto broliais Bendruomenėje ir tartis, kad Bendruomenė būtų viena, tvirta ir laiminti Lietuvos laisvės kovą. Deja, su tais, kurių jokie opozicijos nepripažįsta ir lauzo demokratinis principas, su tais mums yra nepakeičiamai. Mes niekad nebendradžiausime ir neprašysime pagalbos iš mūsų tautos žudikų Lietuvos okupantų. Su jais atvirai kovojame. Mes neiešime niekam (įskaitant ir Fronto bičiulius) keisti Lietuvių Bendruomenės chartoje nubrėžtus švietimo ir lietuviškos kultūros puoselėjimo principus į visokias degeneruotas "politines veiklas" ir kitokių nešvarių machinacijų "komisijas", kurios ne tik kliu-

Dr. Vytautas P. Dargis

do, bet ir sabotuoja mūsų politinius veiksmus kovoje dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo.

Mieli sesės ir broliai bendruomenininkai! Grįžkime į vienybę, grįžkime prie švietimo ir kultūrinio darbo vagų tremtyje. Palikime politinę veiklą Vlikui ir Altai, o jei kas labai nori politinės kovos darbo, stokitės Vliko ir Altos gretas! Sudarykime darnią kovos atmosferą, kad raudonasis okupantas pajustų mūsų smūgius.

Atleiskite už ištęstą baigiamąjį akademinio minėjimo žodį. Čia turiu dar širdingai padėkoti poniam Birutei Smetonienai už jos virtuozinį skambinimą. Širdinga padėka priklauso ir mietam mūsų kolegai, prezidento Antano Smetonos anūkiui Vytautui Smetonai už jo teisingumą, gražius ir tiesius žodžius. Dėkoju ponui Serapinui ir jo komitetui už šio minėjimo paruošimą.

SKAITYTOJŲ BALSAI

PRAMANYTAS KANKINYS

Š.m. spalio 6 d. "Naujienose" radau parašytą straipsnį, kuris pavadintas "Prisvilęs blynas". Tik perskaitęs supratau, ką tai reiškia. "Naujienos" turėkite kantrybės. Dabar "Laisvoji Lietuva", pasirinkusi aukų savo laikraščio išlaikymui iš savo skaitytojų, pirkė naują skaurą, ir pradės kepti blynus ant ožio tauku. Kepami blynai ožio taukuose gal neprisvils ir turės geresnį skonį kaip iki šio laiko. Koks jis bebūtų, ar bulvinis, ar miltinis, vis tiek palieka blyną. Bet kai blynas pradeda kalbėti žmogaus balsu ir, nežinodamas, kas pats kalba, tai čia jau kitas reikalas.

Blynas rašo, kad Voldemaras mirė 1942 m. Maskvos kalėjime ir jam skyrė kankinio vardą. Kas kaltas dėl jo mirties? Ogi jis pats. Kaip buvęs ministras pirmininkas ir užsieninių reikalų ministras, gyvendamas užsienyje, turėjo žinoti ir be abejo žinojo, kas dedasi okupuotoje Lietuvoje. Bet begalinis noras valdyti Lietuvą ir būti jos diktatoriumi aptemdė profesoriaus protą. Lindo pats, nieko neverčiamas, mirčiai ir nagus.

Ar tai galima tokį profesorų skaityti protingu ir duoti jam kankinio vardą? Jei jau Voldemarą vadinti kankiniu, tai kokiais vardais vadinti tuos, kurie

žiauriausiu būdu nukankinti Ramių mokyklėje. Praveikusių darbo stovykloje, kur buvo rusų bolševikų ir mūsų tautos išgany suvaryti ne vagys ir plėšikai, bet Lietuvos ūkininkai, kurie bolševikmetyje nepajėgė išpildyti užduotį nežmoniskai didelių prievolių. Suvaryti net 17-18 metų mokiniai už maldą mokykloje. Kokiais vardais vadinti tuos, kuriems Kauno, Šaulių ir kitų miestų ir miestelių kalėjimuose buvo sulaužyti šonkauliai, rankų ir kojų pirštai, išlupinotos akys, išnarintos rankos ir įvykdyti kiti sadistiški veiksmai suimtujų kankiams padidinti. O juk jie ne savo noru ten pakliuvo, o buvo rusų ir savų komunistų budelių sugaudyti. O kas sugavo užsienyje gyvenantį Voldemarą? Kaip vadinti tuos, kurių tūkstančiai prie Červenės buvo sušaudyti? Prie šitu visų nukankintųjų kankinių Voldemarą priskirti negalima ir kankinio vardas jam netinka. Kad ir kaip Blynas ir voldemarininkai jį beuokštintų ir Lietuvai jo nuveiktus darbus girtų, istorijoje Voldemaras tautos kankiniu nebus vadinamas.

Gen. Kubiliūnas nenorėjo kurti gyventi su visais lietuviams pabėgėliais, slapstėsi pas vokiečius privačiai, todėl ir pakliuvo žmogvagiams NKVDistams, bolševikams. Bet vis tik Kubiliūnui galima pateisinti, jis nuo bolševikų gelbėjosi, buvo pabėgęs, tik nemokejo išsisaugoti.

Voldemaras galvojo, kad Smetonai pasitraukus į užsienį, Dekanovos tikrai jam pavės Lietuvą valdyti. Ko norėjo, tą ir gavo. Jokie jo raštai, blynų, ožių ir virbalų liaupsinimai, herojų ir kankinių tikrai nepadarys ir "Naujienų" ir kapus nenuvarys. Amerikoje "vilka" neturi jokio svorio.

Tie generolai, kurie turėjo protingesnes galvas, jas išsaugojo nuo Maskvos kartuvų ir savo gyvenimo dieneles puslaimingai pabaigė Amerikoje. Nors ne vienas iš jų buvo pasiūlyta daug visokių galimybių tapti dideliais Maskvos tarnais, bet tie vyrai nesusižavėjo jiems siūlomomis tarnybomis. Jų dauguma, o gal ir visi iki mirties, nesiojo žaizdą savo širdyje, netekę žmonų, vaikų, brolių, seserų ir kitų artimųjų, o ypač

ŽAGARĖS KLUBAS

Po keturių mėnesių atostogų Lietuvių Žagarės klubo susirinkimas įvyko rugsėjo 23 dieną Anelės Kojak saleje, 4500 So. Talman Ave. Susirinkimas buvo gausus. Jį atidarė pirmininkas

savo tautos. Juos dar gyvus galima vadinti kankiniais. O tie, kurie neteko gyvybių dėl savo tuščių ambicijų ir troškimo valdžios ar gerų atlyginimų, tapo tautos išdavikais. Juos minėti spaudoje neverta, nes būtų užgavimas tų, kurie tikrai mirė kankinio mirtimi. O likę gyvieji nesioja savo kūne užgijusių žaizdų randus iki grabo lentos.

Dar dėl Voldemaro. Kai buvo ištremtas į Platelius ir buvo policijos priežiūroje, jo apsaugai, rodos, buvo skirti trys policininkai, tai vienas iš jų man pasakojo štai ką: sako, kai būdavo graži diena, tai ponas profesorius iš kambario net nosies lauan neiškišdavo, o kai imdavo lyti ir dar smarkiai, tai profesorius pasiima didžiulį, į žemę įsmeigiamą saulės lietsargį, medžioklinę suglaudžiamą kėdę ir knygą, išeina kiek toliau į laukus, įsimeigęs į žemę lietsargį ir ant tos kėdės atsisėdęs skaito. O aš kaip koks vargšas, lietaus plakamas šunelis, iki odos perslapęs turiu saugoti profesorių. Sako, tegul velniai tokį profesorių, lyg aš kaltas, kad jį Prezidentas ištremė į Platelius už jo "mandrumą" ir nesiskaitymą su savo viršininku. Gal būtų buvę geriau, jei būtų kovoję žuvelės, negu Maskvos kalėjime su peršautu pakaušiu mirę. Vadinti jį kankiniu, tai jam per daug garbės, nes jis pats savo noru mirtį susirado.

Gaudėntius Malšauskas

Paul Masilionis ir pranešė, kad yra mirę du klubo nariai — Alex Ramošauskas ir Frances Putras. Prašė visus atsistoti ir minutes susikaupti pagerbti mirusių atminimą, o šeimoms išreikšti gili užuojautą. Prie vėlonių karstų buvo padėtos gelės klubo vardu.

Į klubą įsirašė naujas narys Pranas Pnkus, kuris priimtas gausiu rankų plojimu.

Perskaitytas nutarimų raštinių protokolais, taipgi ir kitų valdybos narių pranešimai. Priimti. Gautas laiškas iš Balfo, prašant aukų ir atstovų. Klubas nutarė aukoti \$10, o mūsų atstovai bus A. Brokevičius ir J. Žemaitis. Vėjų 65 metų jubilėjaus proga klubas prisidėjo su \$25 programos knygai.

Po susirinkimo buvo valės ir malonus pobūvis.

Teko sužinoti, kad klubo kasi-ninkas Matt ir Jennie Povilai-čiai atostogauja Floridoje. Lin-kiu jiems linksmų sveikų atos-togų ir šiltų saulės spindulių.

Sekantis klubo susirinkimas įvyks lapkričio 25 d. anksčiau minėtoje saleje.

Rošė Didžgalvis, koresp.

Helps Shrink Swelling Of Hemorrhoidal Tissues

caused by inflammation. Doctors have found a medication that in many cases gives prompt, temporary relief for hours from pain and burning itchin hemorrhoidal tissues, then helps shrink swelling of these tissues caused by inflammation. The name: Preparation H®. No prescription is needed. Preparation H. Ointment and suppositories. Use only as directed.

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL-DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šio kiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

Turime po kelias RETAS KNYGAS

1. Kun. M. Valadkos UŽ LAISVĄ LIETUVI

Minkšti viršeliai, 410 psl. \$10.00

2. V. Biržiškos SENOVĖS LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I ir II dalis.

Minkšti viršeliai \$10.00

3. A. Ambrosės CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA.

Minkšti viršeliai \$15.00

4. J. Laukio ORAKULAS. 414 psl.

Minkšti viršeliai \$10.00

Čekį reikia išrašyti:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St.

Chicago, Ill., 60608

Pridėti dolerį pašto išlaidoms.

TRYŠ NAUDINGOS KNYGOS

DABAR LAIKAS ĮSIGYTI ŠIAS NUPIGINTAS IR LABAI NAUDINGAS KYNGAS:

- 1 — Leonardo Šimučio AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA 500 psl. Kieti viršeliai \$5.00
- 2 — Prel. J. B. Končiaus ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS 494 psl. Kieti viršeliai \$5.00
- 3 — Henriko T. Tamašausko LIETUVIŠKASIS PAMARYS 340 psl. Minkšti viršeliai \$6.00 Su žemėlapiu, daug paveikslų.

ČEKĮ PRASOMĖ PASIŪSTI, PRIDEDANT 50 CENTŲ UŽ PERSIUNTIMĄ, TOKIŲ ADRESU:

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasmunas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gryta kalba, švelni užrašai. 180 psl. Kalba \$2.50.

Dr. Juozas B. Kondas, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos antrą kartą nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 147 ocl. kalnuoja \$3.00.

Dr. Juozas B. Kondas, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai D.K. Vytauto brošūrai, pildantys to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kalba \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atidankius Naujienas arba atsiųsus čekį su pinigine pėslais.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI NEPAAPRASTAI IDOMIUS BYDŲTOJO, VISUOMENĖS VEIKėjo IR RAŠYTOJO ATSIMINIMUS

Dr. A. J. Guseno — MINTYS IR DARBAI, 250 psl., išleistas 1908 metų įvykius, Jabilonakio ir Totoralčio launas dienas ir sud. rėpinimą. \$3.00

Dr. A. J. Guseno — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00 Minkštai viršeliais tik \$2.00

Dr. A. J. Guseno — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAUROS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdiškai. Dabar tik \$3.00

Tačiau taip pat siūlome patis, atsiųsus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėdami 50c. persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60648, Telephone 421-6106

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of December 1, 1977	pusel metų	\$16.00
Subscription Rates:	tris mėnesiams	\$ 9.00
	vienam mėnesiui	\$ 3.00
In Chicago \$32.00 per year, \$18.00 per	Kanadoje:	
month, \$10.00 per 3 months. In	metams	\$33.00
other USA localities \$30.00 per year,	pusel metų	\$18.00
\$16.00 per six months, \$9.00 per	vienam mėnesiui	\$ 3.50
three months. Canada \$35.00 per year;	Užsieniuose:	
other countries \$34.00 per year.	metams	\$34.00
20 cents per copy.	pusel metų	\$18.00
Nuo gruodžio pirmos d.	vienam mėnesiui	\$ 4.00
Dienraščio kainos:		
Chicagoje ir priemiesčiuose:	Naujienos eina kasdien, išskyrus	
metams	sekmadienius. Leidžia Naujienų Ben-	
pusel metų	drumo, 1739 So. Halsted St., Chicago,	
tris mėnesiams	Ill. 60608, Telef. 421-6100.	
\$16.00	Pirginis reikia gauti patalose Honey	
vienam mėnesiui	Orderio karte su užsakyta.	
\$ 3.50		
Kitose JAV vietose:		
metams	\$39.00	

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

VLIKas galėtų informaciją nevilkinti

Visos didesnės Amerikos lietuvių kolonijos žino, kad prieš porą savaitių ar kiek anksčiau Washington VLIKO posėdžio metu įvyko formalus susikirtimas su inž. Algimanto Gečio vadovaujamos Bendruomenės ryšininku. Bendruomenės pirmininku jau yra paskirtas p. Kutkus, bet ryšininkas paliktas tas pats.

Anksčiau Gečio vadovaujamos Bendruomenės ryšininkas turėdavo teisę dalyvauti VLIKO valdybos posėdžiuose. Ar VLIKas siūsdavo savo ryšininką į Bendruomenės posėdžius — nežinome. Jeigu toks nutarimas buvo, tai nežinome, kas tuo VLIKO ryšininku Bendruomenėje buvo ir kėlis kartus jis dalyvavo Bendruomenės centro valdybos posėdžiuose. Jeigu tas ryšininkas būtų Bendruomenės posėdžiuose dalyvavęs, tai tuose pasitarimuose jis galėjo dalyvauti labai retai, o jeigu tais retais atvejais ką nors rimtesnio būtų patyręs, tai vienokiu ar kitokiu atveju būtų pranešęs apie draugingą darbo pasėkmes.

Bendruomenės vadovybė savo ryšininką paskyrė, bet daboj, kad jis VLIKO posėdžiuose dalyvautų ir valdybą informuotų apie kiekvieną svarbesnį klausimą.

Naujienos, platesnių žinių neturėdamos apie Washington vis platesnius ir stipresnius ryšininko plečiamus ryšius, pranešė vietos "radijo pusvalandžio" neteisingą žinią apie nelemtą ryšininko įvykį VLIKO posėdyje Washington ir patarė ryšininkui eiti savo pareigas, bei nepritarė kaitalioi dienotvarkės ir ką posėdžiaujantieji atstovai turi svarstyti ir kokius nutarimus nedera siūlyti savo dienotvarkės punktam. Be to, pasakyta, kad Bendruomenės atstovui buvo pasakyta, kad jis išėitų iš posėdžio, o Naujienos apgailestavo, kad nepasakyta, kodėl jis buvo išprašytas iš posėdžio.

Vienas turtingas biznierių, besiverčias iš savo amato, bet pradėjęs politikuoti, tiek buvo pasipiktinęs "neteisingu" Naujienų pranešimu, kad buvo pasiūlytas... Na, ne čia? Naujienų visai ir neskaityti". Jis aiškino, kad informacijos šaltinis buvęs tikras, kad užtenka

Bendruomenės išmetimo fakto ir nėra jokio reikalo aiškinti įtarimo priežastį. Mums atrodo, kad į VLIKą buvo parinkti rimti žmonės, ir kad be priežasties Bendruomenės atstovo iš centro valdybos posėdžio neišmes.

Clevelando vykusio Lietuvių Kongreso ir ALTO konferencijos metu gandai apie "Bendruomenės atstovo" išprašymą iš VLIKO valdybos posėdžio kiekvieną augo. Išmetimo tragedija buvo išpūsta į nepatikimas proporcijas.

Clevelande vis dėlto paaikškėjo, kad išprašytas ponas iš VLIKO posėdžio buvo joks Bendruomenės atstovas VLIKe, bet paprastas ryšininkas. Ryšininkas neturėjo teisės duoti pasiūlymų dienotvarkę keisti, neturėjo teisės kviesti pirmininko ir neturėjo teisės keisti posėdžio protokolo dienotvarkės.

Bendruomenės vadovybė, matyti, įsivaizdavo, kad ji įtakingesnė, negu VLIKas ir gali posėdin susirinkusiai valdybai įsakinėti, ką ji turi svarstyti. VLIKO pirmininkas galėjo paprašyti "Bendruomenės atstovą" išėiti iš posėdžio salės už vieną taisyklių laužymą. Bendruomenės ryšininkui salėje pasakyti, kad nebegrįžtų į posėdį, tačiau VLIKO pirmininkas taip nepadaręs. Jis leidęs jam baigti savo "širdgėlą" išdėstyti iki galo, o tik tai vėliau išėiti iš salės.

Seniausio laikraščio atstovas, turįs ryšius vienoje, ir kitoje pusėje, paskutinę kongreso minutę, VLIKO pirmininkui pakišo Bendruomenininkų platinamą raštą apie "atstovo išmetimą", bet iki šio meto jokio oficialaus pranešimo dar neturime.

Netikslų žinių skelbtų nenorime. Jeigu išprašė žmogų iš posėdžio, tai turėjo būti priežastis. Niekas žmogaus už ausies nepaima ir iš posėdžio neišveda. Jei jau išvedė, tai turėjo būti priežastis.

Didžiausioje lietuvių kolonijoje leisti dienraštį gana sunku. Washingtonas toli, o žmonės nori žinių, kas darosi aukštoje vadovybėje. Telefonas, ryte ir vakare skamba, prašo tikrų žinių, kas darosi. Telefonuoja iš tolimiausios kolonijos. Nenorime rašyti, ko nežinome. Mums atrodo, kad VLIKas galėtų suredaguoti pagrindinius faktus ir paskelbti. Jeigu jis negali to paskelbti, tai tegu praneša lietuviškiems laikraščiams apie įvykių ir nesusipratimo priežastis.

Gali būti mums nežinomos priežastys, kurios verčia visą reikalą atidėti, bet jeigu tokių priežasčių nėra, tai bent trumpai reikėtų informuoti Lietuvos reikalui ir vieninga kova susirūpinusius lietuvius informuoti.

Vieningo darbo priešai "atsiribojo" nuo VLIKO. Jie skelbia nepatikimiausius dalykus. Mums atrodo, kad jau galima paskelbti faktus. Reikia neužmiršti, kad Lietuvos laisvės reikalais rūpinasi lietuvių dauguma. Visi būsimie naudingesni, jeigu žinosime faktus, nors jie kartais ir nemalonūs.

LOS ANGELES, CALIF.

"Tautinės minties keliu" pristatymas

Neperseniausiai Amerikos lietuvių tautinė sąjunga išleido 416 puslapių knygą su fotografijomis, pavadintą "Tautinės minties keliu". Spalio 14 d. Los Angeles visuomenė buvo kviečiama į Tautinius namus susirinkti, kad būtų pristatytas šis knygą. Tautiniai atvejais vartojamas "pristatymo" žodis skamba keistokai, kai kam visai jis nepatinka. Dabartinės lietuvių kalbos žodyne "pristatyti" reikšmė aiškinama, kaip greta pas-

tatyti, prislieti, bet duodama ir daugiau reikšmių. Septinta iš eilės yra "pristatyti — teikti, rekomenduoti". Taigi, tautinės sąjogos skyrius kviesdamas į su- eiga turėjo tikslą tą knygą rekomenduoti, kaip pirktiną ir skaitytiną.

Publikos susirinko apie 50. Prabilo L.T.S. Los Angeles skyriaus pirmininkas J. Steikūnas. Sakėsi norėjęs gauti prakalbintą iš literatų ar istorikų, kad apie "Tautinės minties keliu" knygą pakalbėtų, bet valdyba jam pačiam tą pareigą uždeusi. Apie pusvalandžio kalbėjo J. Steikūnas paskaitė ir vieną kitą ištrauką iš tos knygos. Patebėjo, jog gal nevisi skaitytojai vienodai knygą vertins, bet ji esanti puiki ir reikšminga istorinė knyga.

Žodžio pasiprasė Vytautas Aleksandrūnas, anksčiau buvęs veiklus tautininkų darbuotoje. Skaitydamas knygą jis radęs, jog kai kur išties puslapiu nusi- rašyti iš Antano Smetonos raš- tų, bet knygoje nepaminta iš kur paimti. Pavyzdžių V.A. ne- nurodė, neminėjo katro auto- riaus rašte taip padaryta, tačiau kai aš tą knygą skačiau, radau, jog Jonas Puzinas ir Juozas Jakštas kartkartėmis išnašomis mini, jog tekstas paimtas iš A. Smetonos vienos ar kitos kny- gos.

Toliau V. Aleksandrūnas aiš- kino, jog tokią knygą ne pirmi- ninkė Čekienė sumanusi, bet senieji veikėjai — Odis, Biežis, Bačiūnas. Knygoje to nesą pa-

minėta ir nesą jų raštų.

Knygos 167 puslapyje yra to- kia istorija: "Sąjungoje maž- daug nuo 1929 m. prasidėjęs skilimas, vėliau rado atgarsio ir Neolituanijos eilėse. Jose emė vyrauti voldemarininkų įtaka. Ilgainiui korporacijoje buvo su- sidariusi net antismetoniska nuotaika, kad prezidentas Sme- tona buvo net gražinęs jam ka- dais įteiktas garbės nario spal- vas. Bet, tuoj pat filisteriams įsiterpus, buvo atsispašytas ir spalvas vėl priėmė". Vytautas Aleksandrūnas aiškino, jog tai neteisybė, nes Smetona spalvų negražinęs ir buvęs štai kaip.

Į neprižiūsimybės pabaigą, po Lenkijos ultimatumo ir po kitų netikėtų, neolituanų tarpe pasireiškęs nepritarimas Smetonos valdymui. Kaune bu- vusi tautinių organizacijų kon- ferencija ar suvažiavimas. Da- lyviai nužygiavę į Karo muzie- jų. Po iškilmų prie Nežinomo kareivio kapo eisena patraukū- si atgal į neolituanų rūmus, nē- jusi, kaip kad būdavo anksčiau, prezidento Smetonos pasveikin- ti. Smetona užsigavęs, išsisa- kęs neolituanų vadovybę ir pa- sakęs, jog po tokio suvažiavu- siųjų elgesio nebegalės būti gar- bės nariu ir neolituanų jam įtei- kti uniformą gražinsias. Tuoj pat buvo atsispašyta, Smetona atlyžęs, korporanto spalvas ir garbės nario titulą pasilaikęs.

Peikė Vyt. Aleksandrūnas dr. Petro Pamataičio rašinėlį apie Los Angeles skyriaus veiklą. Esą, Pamataičis suamerikonē-

jęs, nes straipsnyje vis dr. Pa- mataičis, dr. Pamataičis... ir pasirašo daktaras Pamataičis. Los Angeles tautininkų veikėjų buvę ir daugiau, bet jie nepami- nėti. Jei dr. Pamataičis lenkėsi frontininkų studijose, tai jis lankėsi ne Tautinės sąjungos skyriaus įgaliotais, bet kaip "pri- vatus asmuo, tai tik jo asmeni- kas pasireiškimas". (Naujienų skaitytojai gal atsimena, jog neseniai VI. Bačiūnas "Pastabo- se iš tolo" rašė apie tą nevyku- siai Pamataičio parašytą isto- riją).

(Bus daugiau)

• Poezija daug senesnė negu raštas. Europos žmonių liaudies dainos dainuojamos ir kartoja- mos kaimuose, kaip antikinės palikimas. Pirmąsėtė žmogaus emocijų išraiška — dainos. Ba- ladė reiškia ritmo supratimą, žodžių harmoniją. Žodis baladė paimtas iš prancūzų kalbos — baller, kuris reiškia šokti, o ba- ladė — šokant dainuoti. Žodžiai palydi šokėjo judesius. Šios im- provizacijos papročiai dar egzis- tuoja Rusijoje, Piranejuose ir se- niau būdavo Lietuvoje. Šokiams reikalingas muzikos ritmas, nes muzika garsais išreiškia jude- sius ir jų ritmišką energiją. Mu- zika, kaip ir daina, yra labai se- na žmogaus emocijų priemonė.

— Įtakingieji demokratų va- dai pataria senatoriui Edward Kennedy pritarti prez. Carterio kandidatūrai.

Japonų jūru bangos

Vytauto Smetonos paskaita, minint (R)-Liet. Bendruomenės penkerių metų veiklos sukaktį

Šiai paskaitai skaityti, jis buvo pakviestas minėjimo rengėju.

Vytautas Smetona yra pirmojo buvusio laisvos Lietuvos prezidento Antano Smetonos vaikaitis, dar gana jaunas, pagarsėjęs pianistas, besireiškias lietuviškoje veikloje ir se- kas užsienio politiką.

Ačiū už gražų pristatymą. Aš visada stebiuosi, kai esu kviečiamas kalbėti, nes paprastai žmonės, netgi ir prie geriausių pastangų, nesugeba mane nutildyti. Mano pažįstamiems niekados neateitų į galvą atidaryti Pandora's dėžę, kviešti mane kalbėti. Aš manau, kad mano ten- dencija į ilgus išvedžiojimus yra viena iš daugelio genet.defektų, kuriuos aš paveldėjau iš tam ti- kros šeimos pusės. Kai jų patriarchas šventęs sa- vo 80 metų jubiliejų, vienas asmuo prie jo vy- riausio sūnaus ir pasveikino jį, tardamas, "iš- tiki jį, tamsta atrodo nepaprastai gerai pagal savo metus". Daug kas stebisi, kad aš nuėjau hu- manitarinių mokslų keliu, o ne į labiau mechani- šką sritį, ypač kai trys mano dėdės, dėka jų pro-

fesijų, užsipelnė sekancius epitetus; smagratis, pompā, ar vamzdīs.

Šį kartą man ypač malonu kalbėti, kadangi šios dienos publika yra prielanki, panašiai nusi- taciusi, kaip ir aš. Aš norėčiau pastebėti, kad Reorganizuoja Bendruomenė yra atsakymas į tendenciją, kuri paverčia dabartinę lietuvių ir kitų etninių grupių veiklą į paprastą Amerikos užsienio politikos imitavimą. Aš norėčiau pakar- toti savo Amžiną atsilį tėvo žodžius, kad tragiš- kai nežiūrint paviršutiniškos opozicijos tarp laisvo ir komunistinio pasaulio vadų, Amerika eina iš vien su komunistais. Amerika tęstinai naudoja savo neapsakomą įtaką ir turtą visur pakenkti anti-komunistinėms valdžioms ir padė- ti komunistams kiekviena proga. Kol šita para- doksiška situacija nėra suprasta, bet kokia veika pasidaro absurdiška. Jeigu mes turėsime gal- voje šitą principą, kad Amerikos valdžia eina iš- vien su komunistais, tada neišaiškinamas elge- sys įvairių mūsų organizacijų pasidaro labai pa- prastas. Amerika "bendradarbiauja" su komuni- stais, o lietuviškos ir kitos etninės grupės seka jos pavyzdžiu ir lygiu būdu bendradarbiauja. Aš iki šiol nežinojau, kas labiau atsakingas už etninių grupių demoralizavimą — Maskvos ar Vašingto- nas. Yra savaime suprantama, kad 20 milijonų amerikiečių iš Rytų Europos sudaro geroką po- litinę jėgą Amerikoje, ir jeigu dirbtų su pasiry-

žimu, galėtų pakeisti Amerikos katastrofišką už- sienio politiką. Kadangi šita grupė turi ne tik jė- gos, bet ir tiesiogines informacijas apie komu- nistus, mano nuomone, jos sudemoralizavimas nėra atsitiktinis, bet sąmoningas.

Generolas Thomas A. Lane, rašydamas lie- pos 18 d., 1974, katalikiškame laikraštyje "The Wanderer", pastebėjo: "Kai mes observuojam etninius amerikiečius, mes turėtumėm stebėtis jų stokos, bet kokio politinio efektingumo. Tie amerikiečiai, kurie, dėka jų specialios kilmės, neturi aiškumo komunizmo supratimo, turi pa- reišą į demaskuoti ir pasipriešinti prieš komu- nizmą su visais resursais, kurie yra jų rankose. Nėra jokios vilties pavergtoms tautoms, be Ame- rikos užsienio politikos pakeitimo ir Amerikos pagalbos, etninės organizacijos sukurti ats- kirą bloką, pasišventusių gražinti laisvę komunis- tų okupuotiems kraštams".

Aš norėčiau paminėti, kad Amerikos užsie- nio politika kenkia ne tik tai pavergtam pasau- liui, bet lygiu būdu ir Amerikai, nes jinai prive- da prie Amerikos galutinio sunaikinimo. Tie as- menys, kurie sako, kad jiems Amerikos laikyse- na nesvarbi, tik Lietuvos reikalai rūpi, yra ne- tik nerealiūs, bet išdavikai ne tik Amerikai, bet ir Lietuvai.

(Bus daugiau)

Dr. Kazio Šidlausko, Amerikos Lietu- vių Tarybos pirmininko, penkerių metų darbo apžvalga

(Tąsa)

Taip pat ALTa jau keliasdešimt metų ren- gia Vasario 16 d. minėjimą JAV Atstovų Rū- muose ir Senate. Daug laiko praleidžiama palai- kymui huolatinio kontakto su JAV Kongreso nariais.

Šiems ryšiams daug padeda ALT dalyvavi- mas Pabaltiečių Bendrame Komitete su Ameri- kos Latvių ir Estų Tarybomis. Šis Komitetas tu- ri apmokamą Informacijos direktorių, kuris at- lieka tikrą lobystę'o darbą JAV kongrese ir taip pat prie Jungtinių Tautų. ALTos pirmininką šiam Pabaltiečių komitete pavaduoja ir pačią Tarybą atstovauja jau beveik ištisą dešimtmetį Dr. Juozas Genys.

Šia proga noriu padėkoti visiems Tarybos skyriams ir ALTą sudarančioms organizacijoms bei visai JAV lietuvių visuomenei taip stipriai rėmusiai ALTos veiklą. Jūsų parama pridavė mums jėgų testti tą šventą lietuvių tautos laisvi- nimo darbą.

Ačiū už Jūsų dėmesį.

(Pabaiga)

DR. K. G. BALUKAS

UŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą
bei neatsiliepia, skambinti 374-8004

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinikos
Medicinos direktorius
1938 S. Main Rd., Westchester, IL.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. azal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLAKS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63RD STREET
Val. antrą, 1-4 popiet.
ketvirtą, 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-7880
Residencijos telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sandra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS.
Ofisas 2632 WEST 5th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmą, antrą, trečią,
penktą, 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį
2-4 val. popiet ir kitu laiku
pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai. Med. ban-
džiai. Speciali pagalba kėlimams.
(Arch. Support) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Antradieniais 9-1
300 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: Prospect 6-5084

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
JEMA KAINA
R. EERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING

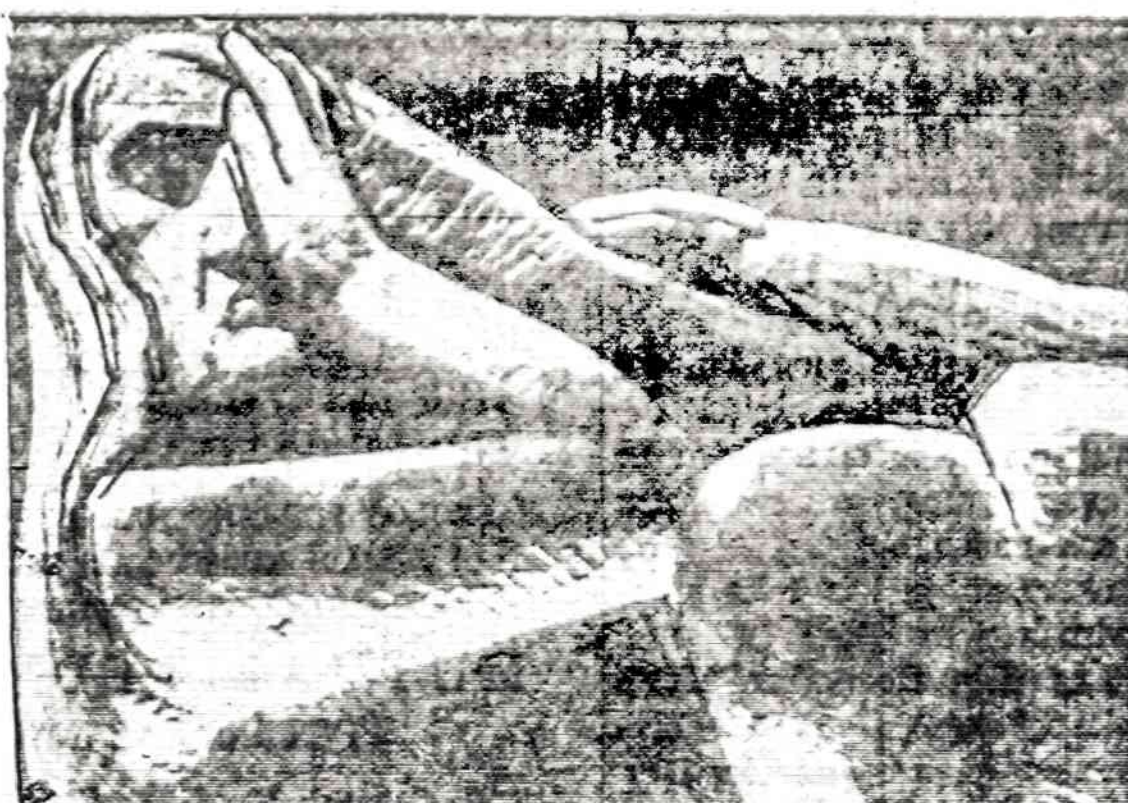
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIOJŲ SEIMOS VALANDOS
Visos programos IŠ WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: ketvirtą nuo pi-
rmadienio iki penktadienio 5.30
6.00 val. vak. Šeštadieniais ir
sekmadieniais nuo 8.30 iki 9.30
A. M. 1370.
Vedėja Aldona Daukša
Telef.: HEMlock 4-2412
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki
penktadienio 9 val. vak.
Visos laidos iš WOPA stoties,
banga 1490 A.M.
St. Petersburg, Fla., 5:30 val. p.p.
iš WTIS stoties 1110—A.M. banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

Dagys.

"Sunkūs laikai"

KAIP VILNIAUS UNIVERSITETUI PRIMESTAS KAPSUKO VARDAS

(Tęsinys)

Tokiu būdu dekretas padėjo
teisinius, funkcionalinius ir ma-
terialinius universiteto atkūri-
mo pagrindus.

Štai kaip komentavo dekretą
"Dėl Darbo universiteto Vilniu-
je atidarymo" švietimo liaudies
komisariato organas "Švietimo
reikalai". "Pirmučiausiai jis
(universitetas) turi sukonce-
ntruoti mokslo jėgas, kurios
prieinamosi dėstytojų plačiosioms
darbininkų minims buržuazi-
nio mokslo išradimus ir padėtų
sukurti ir propaguoti tuos moks-
lus, kuriuos gamins proletari-
jų kultūra. Tai platus švietimo
darbas". Tokiu būdu universi-
tetas taptų ne vien aukštojo
mokslo įstaiga, bet taip pat po-
litinių ir mokslinių žinių liau-
dyje skleidimo židiniu, ideolo-
ginės kovos su atsilikimu, su
buržuazinių bei klerikaliųjų pa-
žiūrų atgyvenomis darbo žmo-
nių tarpe židiniu. "Kita darbo
sritis, — toliau pasakytą šiuose
komentaruose, — tai tam tik-
rų specialistų ruošimas visoms
darbo rūšims, kurios yra išsta-
tos dabartinio gyvenimo. Tam
dalykui turi būti suorganizu-
otos tam tikros mokslo šakų
grupės, kurių klausytojai galė-
tų specializuotis ir tapti tais vi-
suomenės gyvenimo organiza-
toriais, kurių mes taip dabar
reikalingi. Taigi čia eina admi-

nistratyvinė-socialinė grupė —
ta grupė, kurioje lig šiol visai
neturėjome specialistų, grupė
pedagoginė, turinti paruošti
mums naujos darbo mokyklos
vedėjus; grupė agronominė, ku-
ri ypač mums šia valanda yra
svarbi, kai visi dvarai, o vėliau
ir visa žemė bus nacionalizuota;
lechniškoji grupė, turinti ne
tik atgaivinti visą karo išnai-
kintą pramonę, bet ir naują
įkurti, galop medicinos grupė
su tam tikromis farmacijos ir
dantų gydymo priegrupėmis".

Parengti universiteto statutą
buvo pavesta švietimo liaudies
komisarui, o visam organizaci-
oniam darbiui įvykdyti buvo su-
daryta organizacinė komisija.
Liaudies Komisarų Taryba taip
pat nutarė perduoti universite-
tui visus senojo universiteto pa-
statatus ir asignuoti darbo pra-
džia 1 milijoną rublių.

"Netrukus prasidėjo paren-
giamieji darbai, — rašo savo
prisiminimuose rašytoja, revo-
lucinio judėjimo dalyvė, o ta-
da "Švietimo reikalų" redaktori-
re Aldona Didžiulytė-Kazanavi-
cienė, — architektų komisija
apžiūrėjo visas buvusio univer-
siteto patalpas. Skubiai buvo
pradėtas salių ir auditorijų re-
montas". Iki 1915 m. universi-
teto patalpose (dabar Universi-
teto g-vė Nr. 3) caro adminis-

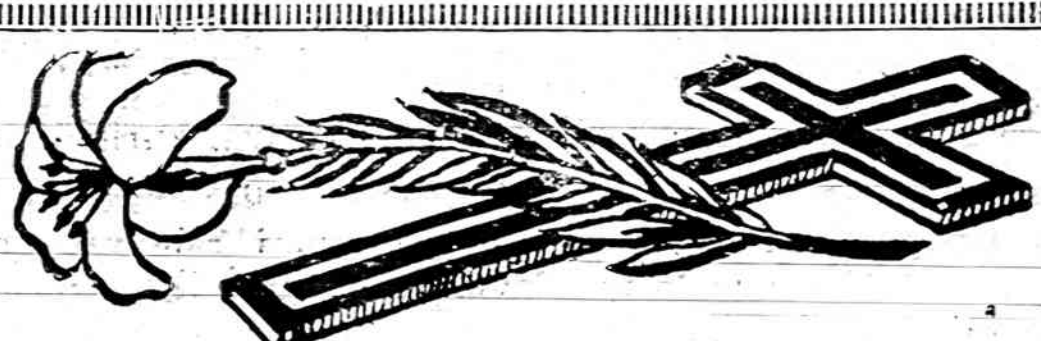
tracija buvo įkurdinusi nemaža
įvairių įstaigų: Vilniaus Vieš-
ją biblioteką, Vilniaus Centrinę
arhyvą su Archeografijos komi-
sija ir I Vilniaus berniukų gim-
naziją (kurioje mokėsi Feik-
sas Dzeržinskis, Mstislavas Do-
bužinskis, Vasilijus Kaciailovas
(Šverubovičius) ir kt.). Dabar
čia reikėjo rasti vietos univer-
sitetui ir pritaikyti patalpas jo
reikalams. Universitetui buvo
reikalinga ir biblioteka. Šias
funkcijas kaip tik ir turėjo at-
likti Viešojo biblioteka, stam-
biausia knygų saugykla Lietu-
voje. Vokiečių okupacinė val-
džia buvo ją uždariusi, sustab-
džiusi jos komplektavimą. Bi-
bliotekai tada grėsė visiško lik-
vidavimo ir fondų išgrobstymo
pavojus. Okupacinio jungo nu-
vertimas ir Tarybų santvarkos
įkūrimas išgelbėjo senąją bibli-
oteką.

Pirmajame "Švietimo reika-
lų" numeryje rašoma, kad "Vil-
niaus Viešasis knygynas (biblio-
teka) dabar yra reformuojamas
ir centrinį krašto knygyną, ku-
riame koncentruojami visi
knygų turtai, išmėtyti po visus
kampus". Kitoje šio numerio
vietoje pasakytą: "Buvęs Vil-
niaus Viešasis knygynas paver-
čiamas Centraliniu knygynu,
su kuriuo bus sujungtos biblio-
tekos, turinčios istorinės reikš-
mės, ir grąžinamieji iš Rusijos
knygnai". Kaip žinia, V. Leni-
no nurodymu į Vilnių turėjo
būti grąžintos tos knygos ir ko-
lekcijos, kurios buvo išgabė-
tos iš Lietuvos. Uždarius 1832
m. Vilniaus universitetą, taip
pat evakuoti 1915 m. į Rusiją
unikalių rankraščių ir knygų
rinkiniai. Prasidėjo spartus bi-
bliotekos fondų komplektavi-
mas aktualiausia visuomeninė-

— Vokiečiai dviejuose mies-
tuose turi keleivinius autobusus
elektra varomus.

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

CHICAGOS Lietuvių Suvalkiečių
Dragijos poastoginis narių susi-
rinkimas įvyks penktadienį, spalio
26 d. 7 val. vak. Vyčių Salėje, 2455
W. 47 St. Nariai prašomi atsilan-
kyti, nes yra daug svarbių reikau-
janti. Po susirinkimo bus ir val-
ses. E. Strungys

A. + A. ANNE VYSTHER

Pagal tėvus Kanaverskis

Gyv. Valparaise, Ind. Anksčiau gyv. Chicagoje,
Bridgeporto ir Roselando apylinkėse.

Mirė 1979 m. spalio 22 d., 3:40 val. ryto sulaukusi 66 metų am-
žiaus. Gimusi Chicago, Illinois.

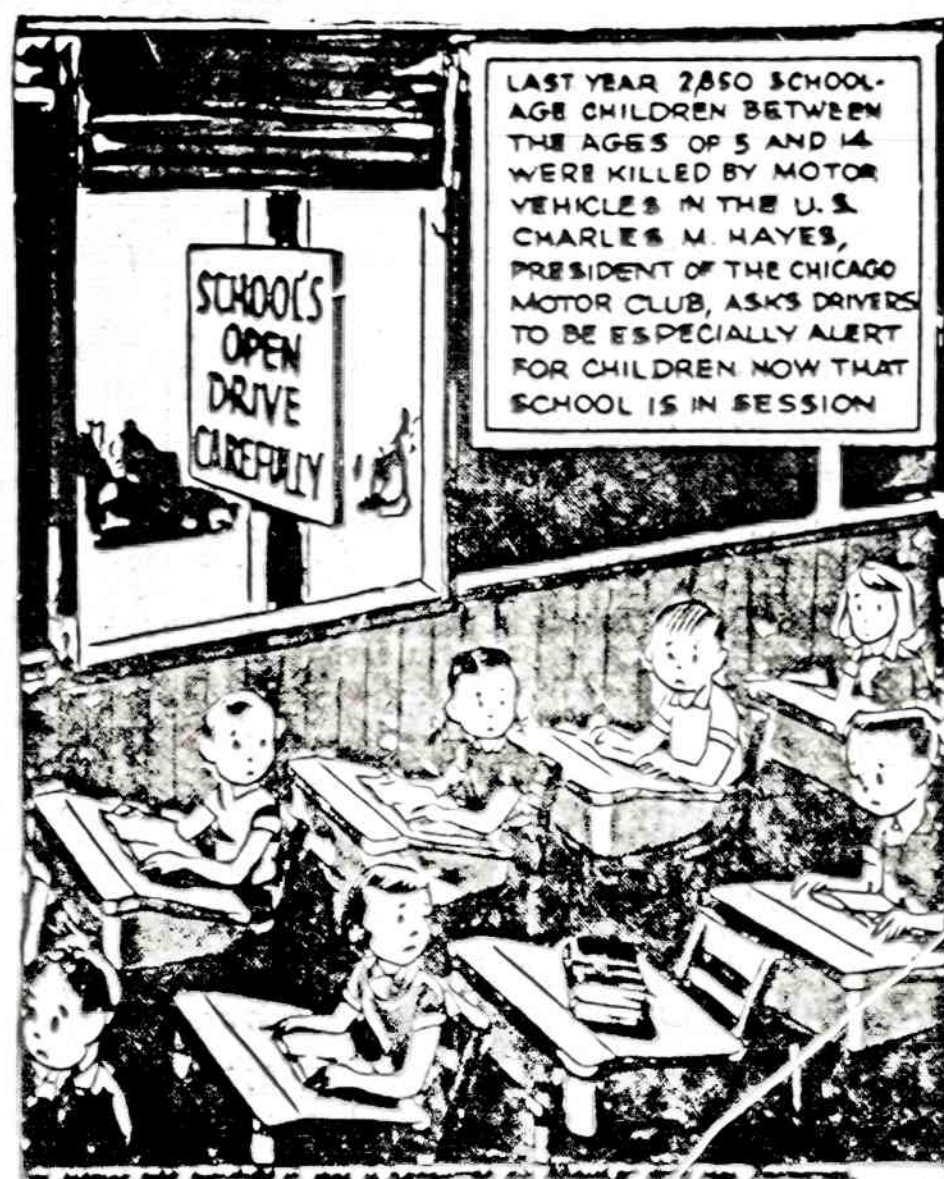
Paliko nuliūdę: vyras Antanas Vysther, 2 sūnūs — Robert Burkey,
marti Mary, ir Richard Vysther, marti Anita, 3 anūkai — Robert Bur-
key Jr., Duane ir Kevin Vysther, sesuo Justine Stanish, jos vyras
Henry ir jų šeima, teta Anelė Kasper su šeima, dėdė John Kvedaras,
svogeris Stanley Vysther, svogerka Violet Janulionis, jos vyras Antho-
ny ir jų šeima, gimnės — Frank Pranskus su žmona Barbara ir jų šeima.
Alice Talis, jos vyras Stanley, ir a. a. John Vysther šeima bei kiti
giminės, draugai ir pažįstami.

Vestinė buvo SLA 63 kuopos sekretorė.
Kūnas bus pašarvotas trečiadienį 2 val. popiet Mažeika — Evans
koplyčioje, 6845 So. Western Ave.
Laidojimas, spalio 25 dieną 9:00 val. ryto bus lydimas iš koply-
čios į Šv. M. Marijos G. mimos parapijos bažnyčią, o po gedulingų pa-
minklų bus laidojama Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.
Visi a. a. Anne Vysther gimines, draugai, ir pažįstami norėdžiai
atvykti dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutinį patalpinimą
ir atsisveikinimą.

Nuliūdę liks:

Vyras, sūnūs, mėsos, anūkai, šeima, giminės.

Informacijai telefonas RE 7-5800.

LAST YEAR 2850 SCHOOL-
AGE CHILDREN BETWEEN
THE AGES OF 5 AND 14
WERE KILLED BY MOTOR
VEHICLES IN THE U.S.
CHARLES M. HAYES,
PRESIDENT OF THE CHICAGO
MOTOR CLUB, ASKS DRIVERS
TO BE ESPECIALLY ALERT
FOR CHILDREN NOW THAT
SCHOOL IS IN SESSION

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Grįžkite į mane ir aš grįšiu į jus, sako kareivių Viešpats".

Mal. 3:7.

Atkartotinai Sventajame Rašte pasakytą, kad Dievo malonė pasilieka
per amžius. Esamuoju laiku tik maža dalis pasaulio žmonijos gavo Dievo
malonės jį išiešioti ir palaiminimui. Kaip Viešpats pasirodė malonin-
gas tiems, kuriuos jis priėmė ir išiešio, atleisdamas jiems nuodėmes, taip
pat jis pasirodė maloningas ir gailingas tiems, kurie nusigręžia nuo nuo-
dėmių, pasitaiko ir sugrįžta pas jį. Jis taip pat pasirodė kantrus net ir tiems,
kuriems trūksta meilės ir atleidimo dvasios. Tuo mes esame užtikrinti, kad
tinkamu, jo nustatytu laiku, įvyks visi gerieji Dievo pažada ir kiekvienas
turs progą pažinti jį ir visi paklusnieji gaus amžinąjį gyvenimą.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

J. Muzikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N. Y. 10303

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios

Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

EUDEIKIS

GAIDAS — DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖS, AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicagos

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANSO
PATARNAVIMAS

*

TURIME

KOPLYČIAS

VISOSE MIEŠTO

DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: Yards 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: Yards 7-1138 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE

Virginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4416

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

